

**Ajuntament
de Barcelona**

Memòria d'Activitats 2019

Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

0. Presentació	3
1. Compromís amb la Justícia Global: 2019 en xifres	4
2. Una cooperació de ciutat a ciutat	8
3. Acció Humanitària i actuacions pel dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi	14
4. Una cooperació transformadora: l'Educació per a la Justícia Global i la promoció de la coherència de polítiques	16
5. L'agenda dels drets humans	20
6. Convocatòria de subvencions 2019	21
7. Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament	24
8. Equip humà i col·laboracions	25
9. Millora de capacitats i estructura	26

0. Presentació

Aquesta Memòria anual recull una anàlisi de totes aquelles iniciatives i actuacions en matèria de cooperació en què ha estat implicat l'Ajuntament de Barcelona a través de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (en endavant, DJGCI). Seguint amb la metodologia emprada l'any passat, la Memòria d'activitats considera l'execució de projectes en la forma d'assistències tècniques, la signatura de convenis i protocols, i la subvenció de projectes a iniciativa d'altres actors realitzats durant l'exercici 2019.

Amb la ferma voluntat de donar resposta a les recomanacions i objectius internacionals de destinar el 0,7% de la Renda Nacional Bruta a l'ajut oficial al desenvolupament, l'Ajuntament de Barcelona, l'any 2015, va dedicar el 0,7% dels seus ingressos propis a actuacions de cooperació i educació per a la Justícia Global. Aquesta fita assolida l'any 2015 s'ha mantingut en el temps, també l'any 2019, en la mesura que el pressupost de la DJGCI correspon a aquest percentatge: 10.296.704,48 EUR. D'aquest pressupost, s'ha executat un 97,76 %, això és, 10.065.719,11 EUR.

Totes les iniciatives i actuacions recollides en aquesta Memòria s'emmarquen dins el Pla Director 2018-2021 (en endavant, PD), que pretén impulsar una etapa renovada de la cooperació de Barcelona, orientada vers la justícia global i amb un marcat caràcter urbà i municipalista. Aquest nou enfocament s'articula al voltant de tres pilars fonamentals, i alhora complementaris: el caràcter urbà i municipalista, l'orientació vers l'assoliment de la justícia global, i la seva concepció de banda ampla. Conseqüentment, planteja tres transicions o línies de progrés: avançar des d'una cooperació al desenvolupament a una cooperació per a la justícia global, articulada en torn als eixos de justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere, dret de les persones a refugi, a desplaçar-se i a migrar, els drets humans, la cultura de la pau i la noviolència, i els drets fonamentals de les persones en situacions d'emergència; passar d'una cooperació subsidiària dels estats a una que doni centralitat a l'agenda urbana i municipalista, que promogui la governança democràtica de les ciutats i el propi dret a la ciutat; i ampliar les tradicionals fronteres de la cooperació per abordar de manera efectiva la coherència del conjunt de polítiques públiques.

Durant l'any 2019, la cooperació de Barcelona ha continuat apostant pel rol diferenciat i clau del món local per avançar en el procés de pau a Colòmbia, en l'erradicació dels extremismes i la protecció de les persones migrants a la Mediterrània o en la construcció de ciutats resilents i inclusives a l'Àfrica subsahariana, entre d'altres eixos de treball. S'ha posat en marxa l'estratègia d'educació per a la justícia global, amb la participació d'universitats, centres educatius i entitats. La coherència de les polítiques públiques ha estat un dels eixos vertebradors de la política de cooperació, i el treball de coordinació, formació i alineament dels diferents departaments de l'Ajuntament s'ha intensificat sota aquesta visió. S'ha avançat en aspectes clau com les finances i els criteris ètics per a la compra pública ètica, així com el suport a les economies transformadores. S'ha dissenyat un instrument administratiu específic que agilita la intervenció en situacions de crisi humanitària i emergències a les organitzacions especialitzades, acreditades prèviament per l'Ajuntament, i s'ha mantingut la resposta activa davant la situació a la Mediterrània, articulant esforços amb d'altres ciutats europees.

L'elaboració d'aquesta Memòria respon al compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb la transparència, en coherència amb les directrius impulsades pels principals acords a nivell internacional per tal de millorar l'eficàcia i l'impacte de la cooperació. Amb aquest exercici de rendició de comptes, la ciutadania i els actors de cooperació de Barcelona, així com la resta d'actors de les ciutats amb què es coopera, podran conèixer i valorar l'ús que fa l'Ajuntament de Barcelona d'aquests recursos.

S'ha continuat aplicant la mateixa metodologia de l'any anterior. Gràcies al procés de sistematització de la informació referida a les diverses iniciatives endegades, aquesta Memòria continua sent un document tant

informatiu com accessible, fonamentat en l'anàlisi qualitativa i quantitativa de les diverses iniciatives en relació amb els objectius estratègics i específics previstos.

1. Compromís amb la Justícia Global: 2019 en xifres

La DJGCI ha estat implicada en més de 180 accions de cooperació, d'educació per a la Justícia Global i acció humanitària a través d'alguna de les tres modalitats d'acció previstes al PD:

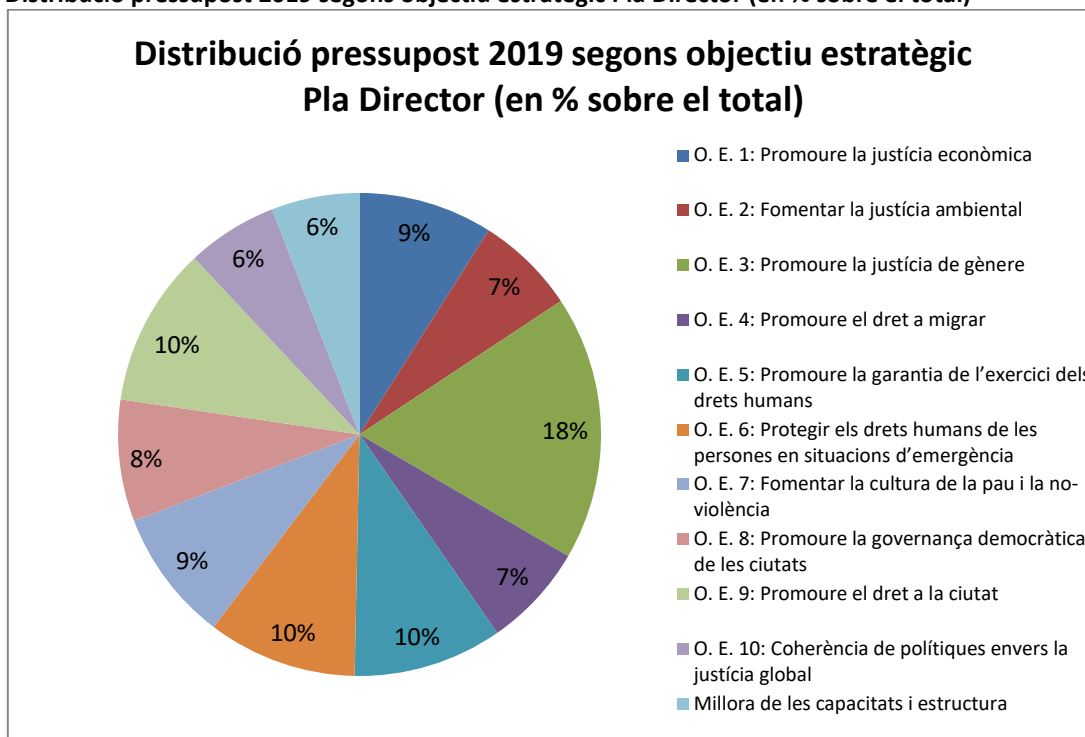
1. Cooperació d'iniciativa directa
2. Cooperació d'iniciativa d'altres actors
3. Cooperació multilateral i amb xarxes globals

Algunes d'aquestes actuacions s'havien iniciat en anys anteriors, altres s'han originat i desenvolupat al llarg del 2019 i, de totes elles, algunes estan encara en execució.

Així mateix, cal considerar que algunes d'aquestes actuacions, com poden ser la signatura de protocols amb ciutats prioritàries, tot i no quedar reflectides en transferència de recursos econòmics, sí que requereixen del temps i de l'esforç del personal de la Direcció per a implementar-les. Per aquesta raó, en la mesura del possible, la radiografia que s'exposa a continuació considera no tan sols el volum de recursos econòmics i financers, sinó també el nombre d'actuacions endegades. Igualment, convé recordar que, tot i que una mateixa actuació pot donar resposta o tractar d'assolir més d'un objectiu estratègic, finalment tota aquesta actuació (incloent-hi tots els recursos associats), per a facilitar la presentació de dades, s'assigna a un únic objectiu, el que es considera més representatiu.

En termes generals, tant les diverses actuacions com els recursos econòmics que ha executat la DJGCI han estat formulats per donar resposta als objectius estratègics previstos al PD de la manera que mostren els gràfics següents. En aquest punt, convé destacar que en cap cas el PD no estableix una prioritització entre aquests objectius amb volums de recursos econòmics específics.

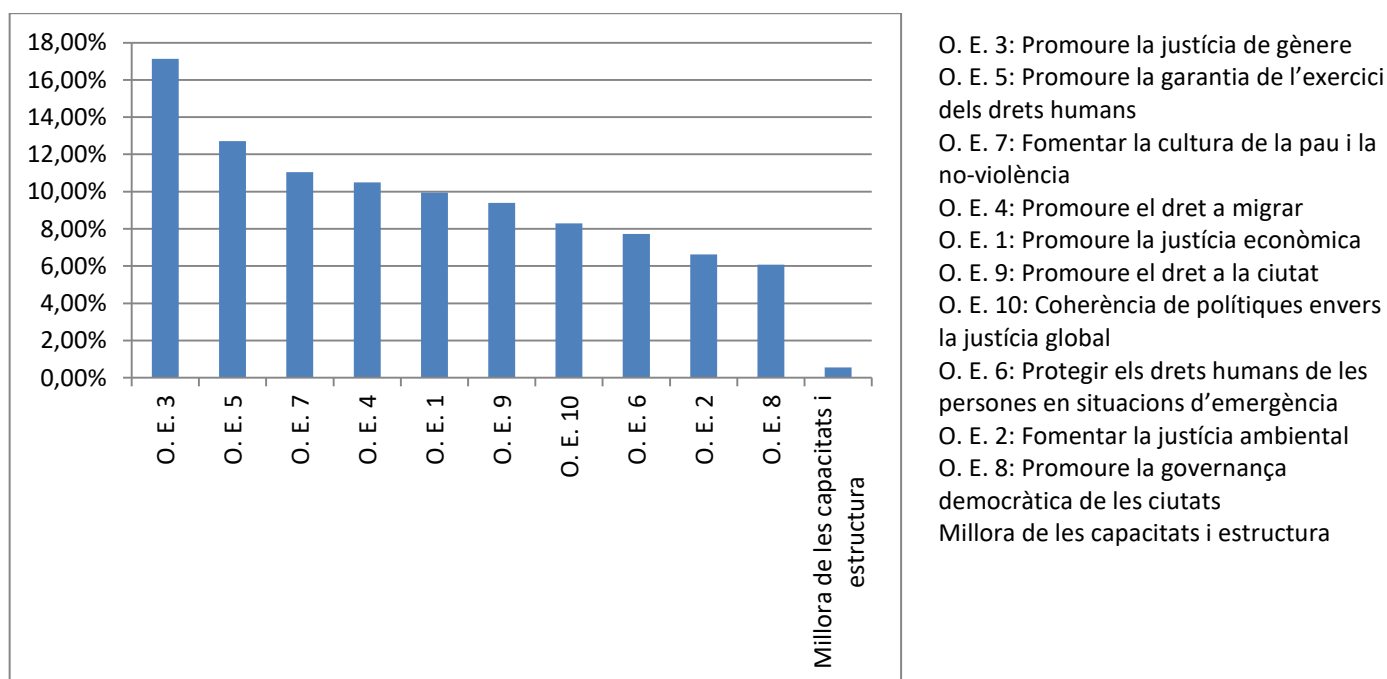
Figura 1: Distribució pressupost 2019 segons objectiu estratègic Pla Director (en % sobre el total)

Font: elaboració pròpia a partir de la Base de Dades de la DJGCI

OBJECTIUS	IMPORT (EUR)	% SOBRE EL TOTAL
O. E. 1: Promoure la justícia econòmica	903.816,91 €	8,98%
O. E. 2: Fomentar la justícia ambiental	674.832,93 €	6,70%
O. E. 3: Promoure la justícia de gènere	1.783.382,62 €	17,72%
O. E. 4: Promoure el dret a migrar	699.193,83 €	6,95%
O. E. 5: Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans	1.004.336,94 €	9,98%
O. E. 6: Protegir els drets humans de les persones en situacions d'emergència	1.005.951,57 €	9,99%
O. E. 7: Fomentar la cultura de la pau i la no-violència	891.927,39 €	8,86%
O. E. 8: Promoure la governança democràtica de les ciutats	819.884,67 €	8,15%
O. E. 9: Promoure el dret a la ciutat	1.076.229,49 €	10,69%
O. E. 10: Coherència de polítiques envers la justícia global	612.090,28 €	6,08%
Millora de les capacitats i estructura	594.072,48 €	5,90%
TOTAL	10.065.719,11 EUR	100,00%

Figura 2: Distribució de 181 actuacions de 2019 segons objectiu estratègic Pla Director (en % sobre el total)

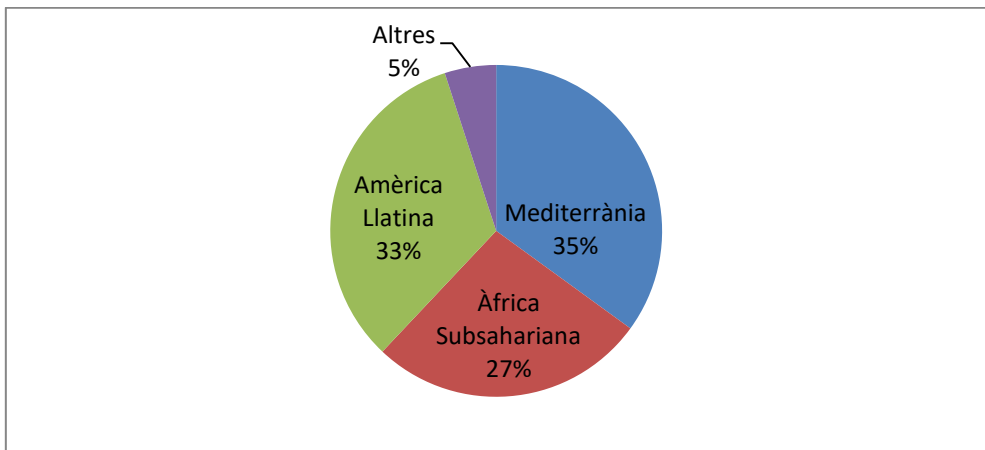

Font: elaboració pròpia a partir de la Base de Dades de la DJGCI

L'objectiu estratègic que ha rebut una major atenció en volum de recursos és l'objectiu estratègic 3, que alhora és el que ha concentrat un major nombre d'actuacions. Així doncs, "Promoure la justícia de gènere" i "Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans" han estat els dos objectius estratègics que conjuntament han acumulat gairebé el 28% del total de recursos executats (al voltant dels 2,8 milions d'euros). En relació al nombre d'actuacions, l'objectiu específic 3 i l'objectiu específic 5 sumen el 30% del total de les accions desenvolupades durant l'any 2019. A més de les actuacions directament associades a algun dels deu objectius estratègics previstos en el PD, la DJGCI també ha dut a terme diverses actuacions en concepte de millora de les capacitats i estructura, principalment treballs d'assessorament per part de persones expertes i consultors/es en diversos àmbits (ja siguin específics, referents a alguns àmbits de la cooperació o més generalistes, relacionats amb el funcionament i organització interns de la Direcció). Les despeses en concepte de millora de les capacitats i estructura, que al 2019 han ascendit a 594.072,48 EUR, s'han concretat, entre d'altres, en l'externalització dels serveis d'assessorament i assistència tècnica per a valorar els projectes presentats en el marc de la convocatòria de subvencions i suport en àmbits estratègics com la coherència de polítiques i l'educació per a la Justícia Global.

A la figura 3 s'observa la distribució del pressupost de 2019 segons àmbit geogràfic fora de la ciutat de Barcelona, per tant, en aquest gràfic no es comptabilitzen les actuacions finançades en matèria d'educació per a la Justícia Global –que tenen lloc principalment a la ciutat–, ni altres actuacions, com ara el suport i finançament d'organismes com l'Institut de Salut Pública Global de Barcelona i Lafede.cat, que, tot i tenir la seva seu a la ciutat, duen a terme recerca i/o iniciatives que tenen com a destinataris últims els dels països del Sud.

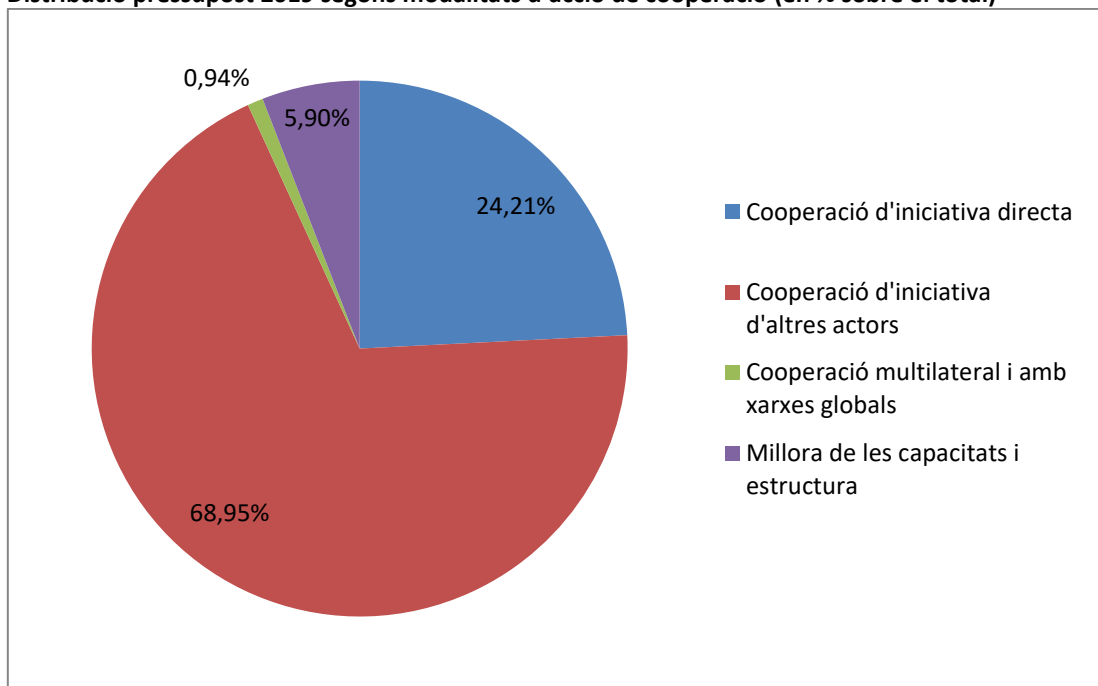
Figura 3: Distribució pressupost 2019 segons àmbit geogràfic (en % sobre el total d'accions realitzades fora de la ciutat de Barcelona)

Font: elaboració pròpia a partir de la Base de Dades de la DJGCI

La regió que ha rebut un major volum de recursos és la Mediterrània, algunes de les ciutats han estat Tetuan (Marroc), poblacions palestines de Cisjordània i la franja de Gaza, Amman (Jordània) i Tunis (Tunísia), ciutats prioritàries segons el PD. La regió d'Amèrica Llatina ha rebut un 33% del pressupost. En concret, han rebut recursos les ciutats prioritàries següents del PD: l'Havana (Cuba) i Medellín, Cali i Bogotà (Colòmbia). També han rebut recursos les ciutats de San Salvador (El Salvador); Cartagena de Indias (Colòmbia); Matagalpa (Nicaragua); Quito (Equador), entre d'altres. El 27% del pressupost de les accions realitzades fora de la ciutat de Barcelona ha anat destinat a l'Àfrica Subsahariana, especialment a Maputo i Dakar, també ciutats prioritàries. Així mateix, han rebut recursos Inhambane, (Moçambic); Kolda i Sant Louis (Senegal); Kinshasa, Kwilo, Kikwit, Beni i Butembo, Kivu Nort (RDC), Addis Abeba (Etiòpia) i Nairobi (Kènia).

Figura 4: Distribució pressupost 2019 segons modalitats d'acció de cooperació (en % sobre el total)

Font: elaboració pròpia a partir de la Base de Dades de la DJGCI

Pel que fa a la manera com aquestes actuacions s'han desplegat d'acord amb les modalitats de cooperació considerades al PD, en termes econòmics, prop del 69% d'aquestes actuacions s'ha executat com a cooperació d'iniciativa d'altres actors, per mitjà de la convocatòria pública de subvencions. La segona modalitat més important és la cooperació d'iniciativa directa, que ha canalitzat el 24% dels recursos executats durant l'any per mitjà de convenis amb entitats o amb administracions municipals de ciutats prioritàries. La cooperació multilateral i amb xarxes globals, per la seva banda, és la que menys recursos econòmics ha canalitzat, amb un 1%.

2. Una cooperació de ciutat a ciutat

La cooperació directa de l'Ajuntament de Barcelona es fonamenta en una aproximació horitzontal de relació entre ciutats que cooperen en l'intercanvi d'experiències i en la mobilització de coneixements i capacitats en l'àmbit de l'acció municipal. Aquest intercanvi està vinculat a un procés d'aprenentatge recíproc perquè aquesta interrelació sigui veritablement efectiva i duradora. En aquest sentit, l'expertesa municipal que atresora l'Ajuntament de Barcelona implica un actiu fonamental per a l'exercici d'aquest model de cooperació, el qual es complementa amb altres accions concertades amb ONG, universitats i organismes de la ciutat mitjançant convenis de col·laboració, així com amb altres projectes que s'emmarquen en la convocatòria anual de subvencions.

Aquest enfocament horitzontal es posa en pràctica bàsicament amb les ciutats prioritàries establertes al PD. Tanmateix, també es duen a terme accions d'aquesta naturalesa amb d'altres ciutats que tot i no estar previstes en el PD, tenen una trajectòria històrica de col·laboració amb Barcelona, com és el cas de Tànger i Sarajevo.

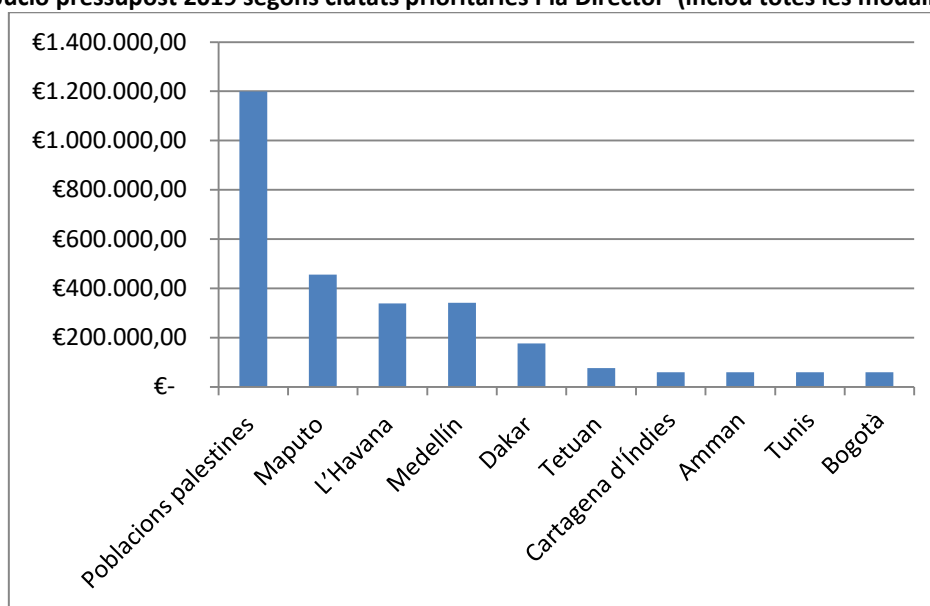
En el cas de Tànger, s'ha dut a terme el programa "TangerAccueil – Promotion des partenariats d'accueil et intégration des immigrants à la ville de Tanger", programa executat per Medcités amb la participació de Barcelona. Es tracta d'un projecte finançat per la Unió Europea i l'Agència Suïssa de Desenvolupament i Cooperació. L'objectiu és enfortir el rol de la ciutat de Tànger com a actor que estructura i afavoreix la integració social dels migrants i el seu accés a serveis i drets. S'han preparat les bases per a la participació de Barcelona en l'intercanvi d'experiències en l'acollida i gestió de la migració, acció que s'executarà fins al 2021.

Pel que fa a Sarajevo, s'han refet algunes línies de treball de cooperació tècnica amb el Cantó de Sarajevo, a demanda del Primer Ministre d'aquest Cantó. La col·laboració s'ha centrat en Programes contra la Violència de Gènere, que ha endegat Medicus Mundi amb el Cantó de Sarajevo i la societat civil bosnià implicada.

A banda d'aquesta cooperació bilateral entre Barcelona i altres ciutats, també s'ha impulsat el treball en xarxa entre ciutats. N'és un exemple la tasca duta a terme pel *Centro Iberoamericano de Desarrollo Estratégico Urbano (CIDEU)*, amb el qual s'ha establert una aliança estratègica per a la cooperació tècnica entre ciutats i institucions d'Amèrica Llatina. I també, el projecte liderat per Oxfam, amb la implicació de l'Ajuntament de Barcelona i el CIDOB com a entitats associades, que s'emmarca en una convocatòria de la UE amb la finalitat d'impulsar la implementació de l'Agenda 2030 a països de renda mitjana/alta amb un alt nivell de desigualtats socials; aquest projecte té per objectiu fer una anàlisi dels factors que generen les desigualtats econòmiques, socials i polítiques a Ciutat de Mèxic i Sao Paulo, Mèxic i Brasil, respectivament.

Ciutats prioritàries del Pla Director

Figura 5: Distribució pressupost 2019 segons ciutats prioritàries Pla Director (inclou totes les modalitats d'acció)

Font: elaboració pròpia a partir de la Base de Dades de la DJGCI

Les actuacions a les ciutats prioritàries del PD descrites a continuació es complementen amb la resta d'iniciatives de la societat civil barcelonina a través de la convocatòria de subvencions 2019 de la DJGCI i dels projectes aprovats en convocatòries anteriors i en execució.

L'Havana

- Finalitzat el projecte "Pla d'acció per a l'articulació dels instruments de planificació i gestió del centre històric i la seva zona d'amortiment amb una visió ecosistèmica". Aquest procés de transferència de coneixements de l'Agència d'Ecologia Urbana de Barcelona a l'equip de treball del Plan Maestro de l'OHCH (*Oficina del Historiador de la Ciudad de La Habana*) es valora com una primera etapa que ha de continuar amb l'acompanyament per la implementació experiències pilot com ara tramitació de llicències d'obres o creació d'una superilla urbana.
- Participació de l'Institut Municipal de Paisatge Urbà (IMPU) de l'Àrea de Ecologia Urbana de en el XVII *Encuentro Internacional sobre Gestión de Ciudades Patrimoniales*, organitzat per l'OHCH, dedicat a la planificació estratègica sostenible en el marc de l'agenda urbana 2030.
- Espai públic. Taller de l'IMPU als tècnics de l'OHCH sobre la sostenibilitat i naturalització de la ciutat compartint l'experiència de Barcelona en la rehabilitació de façanes incorporant mitjaneres verdes.
- Tancament del projecte de digitalització documental i accés a la informació realitzat entre l'OHCH, el MUHBA i la SEDAC (Servei de documentació i accés al coneixement de l'Ajuntament de Barcelona). Gràcies a aquest projecte els documents procedents dels diversos arxius s'han incorporat a la comunitat de BCNROC Col·leccions Especials de l'Ajuntament de Barcelona i al

repositori digital de la Direcció de Patrimoni Documental de l'Havana. Tot el fons s'ha descrit i s'ha indexat en català, castellà i anglès per tal que sigui cercable en multiidioma, tenint present una audiència universal.

- Pel que fa al foment de la internalització i suport a la cooperació sud-sud, Barcelona ha facilitat la implicació dels professionals de l'OHCH en diversos espais d'aprenentatge i capacitació, com ara l'Escola d'Innovació Bibliotecària de Cali, el Simposi Internacional d'Arxius a Bogotà i l'intercanvi tècnic sobre polítiques públiques de foment de la lectura realitzat a Barcelona juntament amb Cali i Medellín

D'altra banda, la participació de l'OHCH a la trobada internacional del CIDEU 2019: *Ciutat, Cultura i agenda 2030* que va tenir lloc a Santiago de los Caballeros (República Dominicana) ha permès reprendre les relacions de cooperació entre ambdues institucions.

- Confirmat el suport de la UE al projecte "El centre Històric de L'Havana cap a un model de ciutat intel·ligent amb èmfasi en el foment de l'economia creativa, en el marc del 500 aniversari de la fundació de la ciutat", s'ha desplegat i concretat el pla d'acció per als pròxims 12 mesos. L'objectiu general és enfortir les capacitats locals i institucionals per a desenvolupar un model de ciutat amb èmfasi en les TIC i en la promoció de l'economia creativa al centre històric de l'Havana.

Aquest programa de cooperació amb una durada de 48 mesos i un finançament de 3.000.000,00 EUR reforça i complementa les línies de cooperació tècnica que ja s'estaven treballant. De fet, permet aprofundir la vinculació i el suport tècnic a projectes com ara l'Espai creatiu, el centre de joves de l'Havana, la digitalització d'arxius i la millora dels serveis bibliotecaris. Quant a l'Espai creatiu, s'ha assegurat l'accessibilitat a l'equipament per a persones amb diversitat funcional i sensorial.

Ciutats colombianes implicades en el procés de pau

S'han reprès les relacions amb l'Alcaldia de Bogotà, s'han enfortit i ampliat els compromisos de cooperació amb la ciutat de Cali; també s'ha començat a redefinir la relació amb Medellín. Els esforços s'han focalitzat en el coneixement de la complexa realitat colombiana marcada per la fragilitat de les diferents iniciatives i polítiques destinades a la construcció de pau i reparació de les víctimes al país, tant des de l'àmbit institucional (nacional i municipal), com des dels moviments socials.

D'altra banda, a nivell nacional es manté el compromís de cooperació de Barcelona en l'àmbit de les biblioteques públiques, entenent que la cultura i l'accés a l'educació és un element clau de cohesió social que afavoreix la convivència i la recuperació de la confiança ciutadana en les zones més victimitzades pel conflicte armat. Per això, és continua donat contingut i impuls al conveni amb el Ministeri de Cultura de Colòmbia i el Consorci de Biblioteques de Barcelona (2018-2022): aquest acord permet facilitar la col·laboració amb la xarxa de biblioteques públiques i portar a terme el "Programa de Biblioteques rurals", que dona servei prioritàriament als ETCR (Espais territorials de Reincorporació i Capacitació).

- Bogotà

- En resposta a la sol·licitud de l'Alcaldia de Bogotà l'Ajuntament de Barcelona ha participat al III Seminari Internacional d'Arxius a Bogotà, tot presentant-hi la ponència "La integració dels arxius físics i digitals a l'Ajuntament de Barcelona"

- Cali

- Formalització del Memoràndum d'entesa entre l'Alcaldia de Santiago de Cali i l'Ajuntament de Barcelona (2019-2023) que identifica quatre àmbits de cooperació tècnica: cultura, salut, desenvolupament territorial i pau i ciutadania.
- Continuïtat del programa d'intercanvi tècnic entre la xarxes de biblioteques, que es realitza conjuntament amb Medellín i altres biblioteques públiques de Colòmbia, en el marc del conveni entre la Municipalitat de Santiago de Cali, el Consorci de Biblioteques de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona (2014-2019). Mantenir i reforçar les polítiques locals de promoció de la lectura i la cultura és una estratègia clau de construcció de pau ja que les biblioteques compleixen una important labor social i són espais de convivència segurs.

A banda de la participació de la UB i del Consorci de Biblioteques de Barcelona a l'edició anual de l'Escola d'Innovació Bibliotecària que s'organitza a la ciutat de Cali, per primera vegada, els tècnics de les biblioteques de Barcelona han format part de l'equip d'intercanvi professional a Cali.

- S'ha iniciat la identificació de les línies d'assessorament tècnic en l'àmbit de la gestió d'arxius municipals com a element complementari a la innovació en la gestió dels governs i preservació de la memòria història de la ciutat. La proposta de treball per als pròxims anys s'estableix al voltant del següent:
 - El tractament i descripció de fons documentals
 - La paleografia i diplomàtica
 - La conservació preventiva i gestió dels riscos
- S'ha desplegat la política de salut comunitària a la ciutat, que és una prioritat del govern de Colòmbia a mitjà i llarg termini i que transcendeix els períodes de mandat dels diferents equips de govern local. Aquesta política de país es reflecteix en les agendes locals, és per això que l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) ha participat en el debat '*Cali Epicentro Desarrollo y Paz, por la integración territorial*' organitzat per l'Alcaldia de Cali. Els temes abordats han estat els següents: les desigualtats de gènere en salut i la conceptualització de "ciutat saludable"

- [Medellín](#)

La cooperació directa amb Medellín, a l'espera de l'aprovació del Pla de desenvolupament al 2020, s'ha centrat en mantenir l'intercanvi tècnic entre les xarxes de biblioteques, el Club de lectura internacional i la iniciativa Lletres al Mar.

Maputo

S'ha posat en marxa, amb la col·laboració d'Enginyeria Sense Fronteres i els tècnics de l'Àrea d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament, el projecte "*Compostando - Educación y Acción Ambiental: experiencia piloto en el Jardín Botánico Tunduru (Maputo)*", que pretén millorar la capacitat de gestió de residus del parc Tunduru (botànic) mitjançant el compostatge, i posar les bases de la primera aula ambiental de la ciutat de Maputo en les mateixes instal·lacions del parc.

S'ha començat a preparar la participació de l'Ajuntament de Barcelona en el projecte de l'AECID i l'AMB per donar suport a la nova Agència Metropolitana de Transports de Maputo. Concretament, Barcelona aportarà la seva experiència en la mesura de la qualitat de l'aire a la ciutat i l'experiència en el disseny d'espais públic i carrils per bicicletes. Està previst que les formacions i els intercanvis tècnics s'iniciïn al 2020.

Dakar

S'ha acompanyat el Projecte de diagnòstic del Perfil de Resiliència de la ciutat de Dakar, realitzat pel Programa de Resiliència Urbana de l'agència UN-Habitat. El mes de novembre, Barcelona ha participat en el taller final de recomanacions sorgides d'aquest diagnòstic, amb els diferents serveis tècnics responsables. La concreció final d'aquestes recomanacions en projectes permetrà establir un programa de cooperació directa amb la ciutat de Dakar el 2020.

Poblacions Palestines

- [Betlem](#)

S'ha signat un acord de cooperació amb la ciutat de Betlem per a la contribució econòmica i tècnica en el projecte de Rehabilitació del Carrer Beit Sahour. Aquest projecte s'implementarà entre el 2019 i el 2021. L'Ajuntament de de Barcelona ha aportat 150.000 EUR. És un projecte cofinançat amb l'AECID a Palestina. Les activitats d'intercanvi i desenvolupament de projectes es portaran a terme durant el 2020-2021. Durant el 2019, tècnics de Betlem han visitat dues vegades Barcelona, una a l'abril i la segona al novembre, on es van tancar els darrers detalls tècnics del projecte.

- [Gaza](#)

S'ha dut a terme el projecte "Mitigació de l'impacte de les inundacions per aigües pluvials a la ciutat de Gaza", 70.000 EUR. El projecte té com a objectiu donar suport als ciutadans de la ciutat de Gaza per reduir de manera efectiva l'impacte de les catàstrofes naturals, millorar la sostenibilitat a llarg termini de l'aqüífer de les aigües subterrànies i la salut dels residents a les zones inundables de la Franja de Gaza. La intervenció proposada augmentarà la capacitat dels titulars de drets (Autoritat de l'aigua palestina [PWA], departament d'aigua i aigües residuals de la ciutat de Gaza [GCWWD] i els agents de l'aigua) per respondre a emergències i oferir serveis millorats. Es tracta d'una operació contínua de l'estació de bombes d'aigües residuals i accés segur a l'entorn, amb carrers de terra, a 50.000 persones, inclosos els estudiants, reduint l'abocament d'aigües pluvials a les zones de punts

d'inundació preidentificats; això també protegirà la població perquè no entri en contacte amb les aigües pluvials acumulades i contaminades, la qual cosa millorarà la seva situació de salut pública.

S'ha executat el conveni amb UNRWA "Prestación de servicios de salud materno-infantil en la Franja de Gaza para garantizar la salud de las mujeres refugiadas de Palestina", per import de 95.000 EUR.

Amman

Les relacions de cooperació entre Barcelona i Amman s'han consolidat i formalitzat. L'Ajuntament de Barcelona ha assessorat la ciutat d'Amman en polítiques d'accessibilitat a l'espai públic i participació. S'ha treballat concretament en dos àmbits:

- S'ha compartit l'experiència de Barcelona en l'accessibilitat a equipaments municipals i s'ha identificat el projecte que s'executarà el 2020 i el 2021. Barcelona assessorarà i finançarà les millores d'accessibilitat en dos dels 22 edificis districtals d'Amman.
- S'ha fet acompanyament tècnic en el disseny d'un projecte pilot d'urbanització accessible en dues ubicacions al centre d'Amman. Una al barri de Jabal Al-Husseini, que actualment està abordant un procés d'aplicació de diferents mesures d'accessibilitat, finançades per la cooperació internacional. I la segona al districte d'Abdali, on s'ha fet el re-disseny des cinc principals carrers del districte tenint en compte la perspectiva d'accessibilitat i d'ampliació de l'espai públic i de la superfície per a vianants.

Tetuan

S'ha signat el Memoràndum d'Entesa Tetuan - Barcelona 2019-2023.

La cooperació amb Tetuan ha estat focalitzada els darrers anys a donar suport a l'àrea social del seu Ajuntament en el desplegament de la seva política de relació amb les associacions i d'enfortiment d'aquestes per a una participació en la gestió de serveis a la ciutadania. Després de col·laborar en l'establiment d'una política de centres de proximitat (biblioteques, centres associatius i centres esportius) en què hi han participat diversos departaments de l'Ajuntament de Barcelona, en el nou Memoràndum d'Entesa s'han prioritzat, a part de continuar el treball d'aspectes socials als barris, altres àmbits:

- Gestió de l'espai públic, mobilitat i accessibilitat
- Enfortiment de la societat civil
- Cooperació cultural i educació
- Promoció del treball y de l'economia social i solidària
- Migracions: gestió i diversitat

S'ha fet seguiment de la posada en marxa de les activitats culturals i esportives dels centres de proximitat i s'ha dut a terme un diagnòstic, realitzat per la consultora AERYC, en el barri de Djebel Dersa en matèria de migracions, la situació de la dona i de les persones grans. Els resultats d'aquest estudi han de permetre definir un projecte d'intervenció concret el 2020.

Tunis

S'ha treballat en l'elaboració d'un Memoràndum d'Entesa entre ambdues ciutats.

S'ha identificat una primera àrea d'interès en la reurbanització d'una plaça i espai verd. S'intenta que a partir d'aquest projecte pilot es puguin establir intercanvis en matèria Pla de mobilitat i Pla de Verds que obririen una línia d'intervenció a mitjà termini.

S'ha participat en la preparació del projecte *ASIMA TUNIS: Planification Stratégique et gouvernance multiniveau pour une ville métropolitaine résiliente*, executat per Medcités amb participació de Barcelona, que finalment ha estat guanyador en una convocatòria europea que està previst d'iniciar el 2020.

3. Acció Humanitària i actuacions pel dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi

En el marc de la convocatòria de subvencions, es manté la modalitat d'intervencions en crisi de llarga durada a la Franja de Gaza i a l'Àfrica subsahariana, amb especial atenció a la República Democràtica del Congo. Aquestes intervencions s'aliniïen amb l'objectiu estratègic 6 del Pla Director, de protegir els drets humans de les persones en situacions d'emergència, i l'objectiu 7.5, de contribuir a garantir la protecció dels grups més vulnerables contra les violències urbanes i donar suport a les víctimes. Els projectes atenen les necessitats de la població en els àmbits de salut, protecció de les persones, aigua, sanejament i higiene, i seguretat alimentària.

D'altra banda, la necessitat de respondre de la forma més àgil i ràpida possible, així com la conveniència de seleccionar l'entitat més idònia en cada emergència, va motivar al 2018 la posada en marxa d'un nou instrument específic d'aplicació a les subvencions extraordinàries d'acció humanitària i emergències, recollit en el decret d'Alcaldia de data 4 d'octubre de 2018.

Aquest instrument inclou dos procediments relacionats: una fase prèvia d'acreditació de les entitats i una fase posterior de selecció dels projectes, que s'aplica cada vegada que es fa una crida per una emergència determinada.

La primera fase d'acreditació de les entitats s'ha resolt durant el mes de març de 2019, amb l'atorgament a 15 entitats de l'acreditació d'entitats expertes en acció humanitària i emergències, per complir els requisits establerts.

Durant l'any 2019, s'han dut a terme dues crides, mitjançant les quals s'han aprovat 6 projectes, tal com es detalla a continuació:

➤ Emergència CICLÓ IDAI A MOÇAMBIC

En atenció a la devastadora situació que va patir Moçambic pel pas del cicló Idai el 14 de març del 2019, així com a la llarga i estreta trajectòria de cooperació de la ciutat de Barcelona amb Moçambic.

En aquesta ocasió es varen atorgar subvencions als següents projectes:

- *Garantizando WHASH tras ciclón Idai, en el Distrito de Sussundenga (Manica, Mozambique), Farmacèutics Mundi.*
- *Ayuda de emergencia a las familias de la provincia de Beira afectadas por el paso de del Ciclón Idai. Mozambique, Comitè Català per als Refugiats, Catalunya amb ACNUR.*

➤ Emergència CONFLICTES ARMATS A SÍRIA, TERRITORIS KURDS, IEMEN I LÍBIA.

Amb l'objectiu d'iniciar o reforçar actuacions humanitàries a la població civil en territoris de la Mediterrània i de l'Orient Mitjà en guerra o conflictes armats, molts d'ells afectats per la venda d'armes

espanyola o europea i on hi ha grans vulneracions dels drets humans. Els projectes que es van aprovar són els següents:

- SÍRIA *“Atención primaria de salud en la zona de conflicto en el Noreste de Siria”*, Metges del Món
- TERRITORIS KURDS *“Protección y educación en emergencias para niño/as afectados por el conflicto en el Noreste de Siria”*, Fundació Save The Children
- IEMEN *“Emergència a Iemen: Protecció i assistència a la població desplaçada”*, Comitè Català per als Refugiats – Catalunya amb ACNUR
- LÍBIA *“Emergència a Líbia: Protecció i assistència a la població refugiada i sol·licitant d’asil”*, Comitè Català per als Refugiats – Catalunya amb ACNUR

A més, cal assenyalar els següents projectes, la majoria dels quals corresponen a subvencions extraordinàries aprovades l’any 2018, però que s’han continuat executant durant l’any 2019:

- *“Protecció per presència, rescat humanitari i comunicació d’emergència a la Mediterrània”*. Fundació PROA (PRO-ACTIVA OPEN ARMS). Projecte, que durant l’agost de 2019 va tenir un fort impacte mediàtic i d’incidència política internacional per la prohibició per part de Itàlia i Malta de desembarcar les persones rescatades.
- *“Suport d’emergència en el marc de la crisi sociopolítica a Nicaragua: un lloc segur per a les nenes, adolescents i dones joves del municipi de Puerto Cabezas, Bilwi”*. Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD).
- *Crisi migratòria centreamericana. “Assistència humanitària, protecció i atenció a les causes de la migració massiva de població centreamericana”*. Oxfam Intermon.
- *“Accés a la salut per a la infància siriana i les seves famílies afectades pel conflicte”*. UNICEF, Comitè Catalunya.
- *“Suport a la crida revisada de la Mitja Lluna Roja Palestina (MLRP) per l’atenció sanitària urgent als Territoris Palestins (Franja de Gaza i Cisjordània) de les persones afectades per la Gran Marxa del Retorn”*. Creu Roja.
- *“Assegurar la protecció i l’accés a la salut de la població afectada a la Franja de Gaza”*. Associació Catalana Per la Pau (ACP).
- *“Resposta d’emergència en salut i nutrició per a nens i nenes vulnerables Rohingya i de comunitats autòctones, així com els seus familiars, a Bangladesh”* Fundació Save The Children.
- *“Atenció d’emergència a les qüestions específiques de gènere i edat en els assentaments de població refugiada sud-sudanesa del nord d’Uganda”*. Farmacèutics Mundi.
- *“Resposta a crisi humanitària al Nord de Senegal: suport a les escoles durant la inseguretat alimentària de 2018-2019 a la regió de Matam”*. Fundació Acció Contra el Hambre.

Així mateix, s’ha continuat amb el conveni amb Pallassos sense Fronteres amb l’objectiu de millorar l’estat anímic de la infància refugiada i/o desplaçada a través de la comicitat i les arts escèniques, víctima de diferents conflictes bèl·lics al món.

Enguany s'ha mantingut la modalitat C4 de la convocatòria de subvencions per a "Projectes d'Educació per a la Justícia Global que promoguin el dret a migrar, a desplaçar -se i al refugi", un dels instruments per a l'assoliment de l'objectiu estratègic 4.3 del Pla Director, de millorar el coneixement i la informació entre la ciutadania sobre la situació i el dret de les persones migrants, desplaçades i refugiades per ajudar a canviar percepcions i actituds que permetin desmentir mites sobre les persones que es troben en aquesta situació. Els 8 projectes que van ser seleccionats en aquesta convocatòria contribuiran a aquest objectiu de forma directa incidint en diferents entorns: centres educatius, universitats, casals de barri, mitjans de comunicació, etc. D'altra banda, aquests projectes permeten donar a conèixer la situació i els conflictes d'arreu del món que generen moviments migratoris, incidint en els valors de la pau i del respecte als drets humans.

Destaca la col·laboració establerta des de fa anys amb la Fundació Solidaritat UB per al projecte "*VISAT x Estudiants Refugiats. Vies segures alternatives x estudiants/es refugiats/des*", amb l'objectiu general d'avançar cap a la incorporació de l'accés a l'educació com a via alternativa per a la protecció de persones refugiades. S'ha dut a terme la convocatòria de beca per a estudiants provinents de zones en conflicte. Paral·lelament s'ha continuat amb la cobertura de les necessitats, el servei d'acompanyament, suport i orientació integral i el seguiment dels/les estudiants participants en el Programa i s'han mantingut 8 reunions de coordinació amb 5 empreses/entitats per a la seva integració laboral, entre d'altres activitats desenvolupades.

S'ha treballat amb diverses entitats per a la preparació de l'audiència del Tribunal Permanent dels Pobles per a identificar i jutjar la cadena de coresponsabilitat en tota la ruta migratòria que implica la violació dels drets humans de les persones migrants, buscant de forma urgent accedir a la justícia. L'audiència es va celebrar el 25 de febrer i posteriorment, el 9 d'abril, es va dur a terme la presentació de tot el procés del Tribunal a Brussel·les.

4. Una cooperació transformadora: l'Educació per a la Justícia Global i la promoció de la coherència de polítiques

Educació per a la Justícia Global

Amb la voluntat de contribuir a l'impuls de l'educació per a la Justícia Global (EpJG) com a eix fonamental d'una cooperació transformadora, aquest ha estat el primer any d'aplicació de "l'Estratègia d'educació per a la Justícia Global 2019-2021", elaborada en el marc del grup de treball del Consell Municipal de Cooperació durant l'any 2018.

L'Estratègia d'educació per a la Justícia Global posa especial èmfasi en dues metodologies que complementen l'acció pública: l'Aprenentatge Servei (APS) i els nous relats de planificació i avaluació estratègica basats en la Teoria del Canvi.

En relació a l'Aprenentatge Servei s'ha treballat conjuntament amb el Centre Promotor d'Aprenentatge Servei de Catalunya i el Grup de Recerca en Educació Moral de la UB i s'han dut a terme les accions següents:

- Seminari de formació i acompanyament per al seguiment dels projectes d'APS de les entitats de cooperació i educació per a la Justícia Global.
- En el marc de les actuacions als districtes de la ciutat: formació, assessorament i acompanyament a les entitats dels districtes que així ho sol·licitessin en relació a la metodologia d'Aprenentatge Servei.

- Participació a diverses jornades, congressos i actes on s'ha pogut explicar la feina feta durant els darrers anys en l'impuls de l'Aprenentatge Servei.

Pel que fa a la incorporació de nous relats de planificació i avaluació basats en la teoria del canvi als projectes d'EpJG, s'han dut a terme les accions següents:

- Elaboració de la [publicació](#) "L'educació per a la justícia global i el canvi social. Nous relats per a la planificació i l'avaluació: res tant pràctic com una bona teoria", presentada al gener del 2020.
- Assessorament a entitats sobre teoria del canvi i eines per a fer-la efectiva als projectes d'educació per a la justícia global

Seguint l'estratègia d'EpJG, també s'ha treballat per fer extensiva i transversalitzar la justícia global a diferents espais:

- Participació a la taula tècnica de Barcelona, Ciutat Educadora
- Participació al seminari "ODS i agenda feminista. L'agenda 2030 i els Drets Sexuals i Reproductius en un context polític global d'increment dels fonamentalismes".
- Participació a l'Integrup de "població, desenvolupament i salut reproductiva" del Parlament de Catalunya. Celebració dels 10 anys de la creació del grup.
- Participació Jornada "ODS i universitats"
- Participació al Grup de Treball Educació i STEM (Ciència, Tecnologia, Enginyeria i Matemàtiques), organitzat pel Consorci d'Educació de Barcelona.

Durant el curs 2018-2019, la XXIV Audiència Pública als Nois i les Noies de Barcelona va tractar sobre el tema "Barcelona, ciutat de pau", hi van participar 41 centres educatius i es va dur a terme una audiència pública a cada districte amb el/la regidor/a pertinent i l'audiència pública de ciutat, al Saló de Cent, amb la participació de la tinenta d'alcaldia, Laia Ortiz. Després de llegir els manifestos elaborats pels infants i joves, la DJGCI va donar [resposta a les propostes dels manifestes](#) presentats als districtes i a ciutat.

Entre les accions per a la l'enfortiment i la millora de les capacitats del sector de les entitats que treballen per a la justícia global, destaquen els convenis establerts amb LaFede.cat i el Consell de la Joventut de Barcelona, entitats de segon i tercer nivell respectivament i compromeses en la promoció de la responsabilitat de la ciutat en l'assoliment de la justícia global:

- En el marc del conveni de col·laboració amb LaFede.cat s'han realitzat la majoria de les activitats programades, relacionades amb l'eradicació de les desigualtats arreu, a d'altres llocs del món i a casa nostra, mitjançant la cooperació al desenvolupament, la defensa i promoció dels drets humans i el foment de la pau. Destaca l'elaboració d'una avaluació externa sobre aquesta entitat en relació al període 2015-2018, que conté un seguit de conclusions i recomanacions i l'elaboració del mapa d'educació per a la Justícia Global, elaborat conjuntament amb l'ACCD i la Diputació de Barcelona.
- En relació amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), per al projecte Pau i Cooperació 2018-2019, s'han replantejat algunes de les accions i iniciatives que comptaven amb una certa tradició en el CJB. S'han dut a terme la majoria de les activitats tal com s'havien previst inicialment. La cooperació sostinguda amb els territoris sahrauís ha donat lloc a un grup important de persones sensibilitzades i compromeses (grup Sàhara Dempeus, Plataforma pel Sàhara) i és un àmbit de treball on els indicadors d'activitats han superat les previsions. Igualment podem destacar la bona resposta que han tingut les xerrades i els tallers organitzats amb l'acció Diàlegs per la Pau.

També destaquen els convenis amb la Fundació Autònoma Solidària, de la UAB, on s'ha participat en l'acte de lliurament dels premis pels treballs de final de grau sobre justícia global i desenvolupament sostenible i en sessions de formació de justícia global a professorat de diferents facultats de la UAB. I el conveni amb la Fundació Solidaritat UB, en el qual s'han mantingut reunions de seguiment entre aquesta entitat, el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) i la DJGCI per incorporar el programa a la convocatòria unificada de programes del CEB. També s'ha participat en el lliurament dels premis "XIV Educació Recerca per a la Pau".

- **Educació per a la Justícia Global als Districtes de Barcelona**

Des de la DJGCI, s'ha donat suport a aquestes actuacions amb un pressupost de 93.640,75 EUR, distribuït de la manera següent:

Districte	Nom de l'activitat	Import
Ciutat Vella	Programa de Justícia Global a Ciutat Vella	11.344,00 €
Gràcia	Programa de cooperació internacional districte de gràcia	12.250,00 €
Horta Guinardó	Horta-Guinardó per a la Solidaritat i la Pau	27.300,00 €
Sant Andreu	Justícia Global: Solidaritat, Cooperació Internacional, Comerç Just i Economia Social i Solidària al Districte de Sant Andreu	14.500,00 €
Sarrià Sant Gervasi	Sarrià Sant Gervasi Coopera	16.100,75 €
Sant Martí	My Dream of Peace	3.146,00 €
Nou Barris	9 BARRIS GLOBAL	9.000,00 €

Font: elaboració pròpia a partir de les dades recollides per la DJGCI

Aquests districtes han elaborat els seus propis programes comptant amb la xarxa d'entitats de justícia global i cooperació de cada territori. A part d'això, s'ha fet un seguiment de tots els projectes de convocatòria que tenen un arrelament específic en un barri en concret.

S'ha reforçat la figura dels referents de justícia global de cada districte amb trobades trimestrals i suport en formació i acompanyament.

Nou Barris ha elaborat per primera vegada el seu Programa de justícia global. Això li ha permès consolidar la seva estratègia, igual que la resta de districtes.

S'han creat alguns grups específics transversals, com els grups d'APS, amb representants significatius del territori en relació a aquesta metodologia (referent d'educació, referent de justícia global, Centre Recursos Pedagògics, etc.)

Promoció de la Coherència de Polítiques per al Desenvolupament

S'ha seguit amb el desplegament dels tres instruments amb els quals comptem per avançar en la coherència de polítiques per a la Justícia Global:

- ✓ Treball a l'intern de l'Ajuntament amb diferents sectors (IMI, Salut, Protocol, Direcció de Contractació, economia social i consum, ecologia urbana)
- ✓ Grups de treball i suport puntual de serveis tècnics

- ✓ La convocatòria de subvencions (modalitat de Coherència de polítiques)

- **S’ha realitzat un estudi sobre la contractació pública de l’Ajuntament de Barcelona, una anàlisi de responsabilitat extraterritorial, vulneració dels drets humans i del medi ambient al Sud global.** En ell s’analitzen els desafiaments de la responsabilitat extraterritorial de les empreses en termes del respecte dels drets humans i el medi ambient, així com sobre les oportunitats que s’obren actualment en el pla internacional; s’analitza en concret la situació actual de l’Ajuntament de Barcelona, els instruments legals, experiències internacionals, i fa un seguit de recomanacions fase per fase dels processos de contractació.
L’objectiu principal d’aquest [informe](#) és augmentar les iniciatives que ja està desplegant l’Ajuntament per avançar en la coherència de polítiques en el sector de la contractació pública.

- **S’ha continuat donant suport a iniciatives internacionals per avançar cap a millores laborals i ambientals en el sector de l’electrònica:**
 - Al desembre, Barcelona ha acollit la Conferència anual d’*Electronics Watch*, amb més de 100 participants de 20 països diferents. Aquesta és l’única trobada europea dedicada a posar en contacte entitats capdavanteres en compra pública socialment responsable i organitzacions procedents de regions productores d’electrònica a escala global especialitzades en monitoratge de drets laborals. El programa ha girat entorn de l’emergència climàtica i dels drets humans.

 - En relació amb el projecte pilot de mineria justa en el sector electrònic, liderat per diverses institucions a nivell internacional, s’ha realitzat una consulta amb el mercat i s’han introduït uns nous criteris de valoració relacionats amb la transparència de la cadena de subministrament i la diligència deguda en drets humans i laborals en una licitació en tot el cicle de vida.

 - S’ha donat suport a Setem i altres organitzacions en la [IV edició del Social Mobile Congres](#), de la mina a l’abocador. En aquesta edició s’ha presentat tot el cicle de la cadena de subministrament de la indústria electrònica des d’una visió holística. S’ha centrat en denunciar l’esclavatge modern que genera el model de producció i consum de la indústria tecnològica, des de la mina fins a l’abocador.

- S’ha contribuït al grup de treball de compra pública responsable en el sector de la salut, impulsat per l’Ajuntament de Barcelona i el Consorci de Salut i Social de Catalunya on participen diferents administracions i consorcis sanitaris. S’ha fet una primera anàlisi que inclou els impactes exteriors de la nostra compra. S’han presentat diversos riscos existents de vulneracions de drets humans en tota la cadena de subministrament de diferents productes, així com els passos que s’estan fent a nivell internacional i per part d’altres administracions per a millorar les condicions de tot el cicle de vida, ens drets laborals, ambientals i d’innovació en economia circular.

- S’ha participat activament en el grup de treball interinstitucional de compra pública socialment responsable amb impacte exterior, on participen diverses administracions catalanes i entitats, en el qual es posen en comú els avenços i les dificultats en temes de contractació responsable. Al novembre, s’han organitzat conjuntament les Segones Jornades de compra pública socialment responsable, amb el títol **“L’obligació de les administracions d’innovar per garantir els drets humans en un món globalitzat”**.

- L’Ajuntament de Barcelona ha aparegut en diverses publicacions i reculls de bones pràctiques tant generals: [Pràctiques Europees en contractació pública responsable](#) com d’àmbits més concrets: ICLEI, Procura + i Make ICT Fair.

- S'ha donat continuïtat a les accions d'incidència en l'àmbit de la sobirania alimentària mitjançant el conveni "Barcelona Capital Mundial de la Alimentació Sostenible, des de la Justícia Global i per mitjà de la Soberania Alimentària", on hi participen Grain, *La Vía Campesina* i la *Revista Soberania Alimentaria*, *Biodiversidad y Culturas*. També s'ha donat suport al procés iniciat per l'FSMET: Fòrum Social Mundial de les Economies Transformadores.

5. L'agenda dels drets humans

El PD 2018-2021 dedica específicament un dels seus objectius a promoure la garantia de l'exercici dels drets humans i els drets dels pobles.

A més, la garantia de l'exercici dels drets humans i de les llibertats fonamentals s'erigeix com un dels valors de cooperació de l'Ajuntament de Barcelona, tal com recull el mateix PD.

A continuació, es destaquen algunes de les actuacions que s'han dut a terme en aquest àmbit:

- L'Ajuntament de Barcelona ha donat continuïtat al programa municipal [*Barcelona protegeix periodistes de Mèxic*](#), posat en marxa l'any 2018, a partir d'un projecte pilot de l'any 2017 amb l'associació Taula per Mèxic. Aquest programa d'acollida temporal de defensors/es de drets humans està adreçat al col·lectiu de periodistes de Mèxic, país on exercir aquesta professió és una activitat de màxim risc quan es denuncien violacions de drets humans. Durant l'any 2019, s'han acollit 4 dones periodistes, les dues primeres, van arribar a Barcelona l'últim trimestre de l'any anterior, i les dues segones, allargaran la seva estada fins a principis de l'any 2020. Amb aquestes darreres, ja són 6 les persones acollides pel programa, i 9 si es tenen en compte els antecedents. La finalitat del programa és donar-los un respir i reforçar les seves capacitats personals i professionals per afrontar la seva situació, alhora que es visibilitza i s'internacionalitza la seva causa. Així mateix, pretén promoure i consolidar una xarxa de periodistes Catalunya-Mèxic que permeti reforçar la tasca del col·lectiu de periodistes amenaçats.

Durant l'estada a Barcelona de les persones acollides, se'ls proporciona un acompanyament integral: allotjament, manutenció, suport psicosocial i sanitari, agenda formativa i d'incidència. Es preveu acollir quatre persones per any, en períodes de sis mesos, havent-hi la possibilitat d'escurçar o allargar-ne l'estada en funció de les necessitats de cada cas.

Barcelona ha estat el primer Ajuntament, en tot l'Estat Espanyol, que ha posat en marxa un programa d'aquesta naturalesa.

- En el marc de la modalitat de la convocatòria anual de subvencions, adreçada a projectes d'acompanyament internacional i protecció de persones defensores de drets humans amenaçades, s'han finançat quatre projectes d'aquestes característiques, tres a Colòmbia i un a El Salvador.
- S'ha acollit un escriptor hondureny, en el marc del Programa Escriptor Acollit, coordinat per l'entitat PEN català, que té com a finalitat rebre a Barcelona, durant un període de dos anys, un escriptor o escriptora amenaçat, perseguit o amb risc de ser empresonat/da com a conseqüència dels seus escrits. L'Ajuntament de Barcelona, a més de contribuir-hi econòmicament, posa a disposició del programa un habitatge municipal per acollir l'escriptor/a.

- Ha continuat el suport a la Taula per Colòmbia, entitat de segon nivell que aglutina els esforços de les entitats catalanes que cooperen amb Colòmbia. Al 2019, d'una banda, s'ha finalitzat el projecte centrat en la promoció d'una pau basada en la protecció dels drets humans i la visibilització de la situació d'inseguretat i desprotecció de les persones defensores de drets humans; i, de l'altra, s'ha iniciat el pla de treball 2019-2020, que té per objectiu contribuir a una pau estable i duradora a Colòmbia que respecti i garanteixi els drets humans.
- S'han promogut diverses actuacions en forma de declaracions o cartes institucionals amb l'objectiu de denunciar violacions de drets humans arreu del món i visibilitzar el suport a determinades comunitats o col·lectius en perill, a banda de les que s'esmenten a l'apartat del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament:
 - Es van adreçar a autoritats colombianes cartes de suport als defensors/es de drets humans de la *Comunidad de Paz de San José de Apartadó* i al poble indígena Nasa.
 - Declaració institucional de rebuig a la invasió militar de Rojava, el Kurdistan Occidental, iniciada per l'exèrcit turc i de petició al Consell de Drets Humans de les Nacions Unides d'investigació de l'actuació de Turquia.
- S'ha mantingut la contribució al Cicle Anual de Drets Humans i Festival del Tibet, organitzat per la Casa del Tibet, que ha celebrat la seva VIII edició.
- En conveni amb SODEPAU s'ha donat suport a "XIII Mostra cinema àrab i Mediterrani", amb l'objectiu de promoure i consolidar la presència de la cultura àrab i mediterrània a Barcelona. Aquest any s'ha col·laborat activament en portar la Mostra de cinema als districtes de Ciutat Vella, Nou Barris, Eixample i Gràcia.

6. Convocatòria de subvencions 2019

La convocatòria de subvencions a les entitats dedicades a l'àmbit de la justícia global i la cooperació internacional 2019 és va aprovar en data 24 de gener de 2019. La convocatòria representa un dels principals instruments amb què compta l'Ajuntament de Barcelona per assolir els objectius fixats en el pla anual i en el mateix PD, a més d'una excel·lent oportunitat per complementar altres actuacions de cooperació d'iniciativa directa i cooperació multilateral.

S'han mantingut els tres programes principals d'anys anteriors: Cooperació per a la Justícia Global (Programa A), Ciutats Específiques (Programa B) i Educació per a la Justícia Global (Programa C), amb la introducció de dues noves modalitats de cooperació: projectes d'assistència i protecció en frontera i promoció del dret a migrar; i projectes de justícia de gènere. Aquesta última modalitat engloba les antigues modalitats de suport al col·lectiu LGTBI i de projectes de reforç de capacitats productives amb un enfocament especial de gènere, però amplia la tipologia de projectes que s'hi poden presentar.

Així mateix, la modalitat de coherència de polítiques públiques envers la justícia global s'ha convertit en pluriennal, per tal d'adaptar-se als processos que requereixen aquesta tipologia de projectes.

El quadre següent mostra, de manera sintètica, les modalitats de la convocatòria 2019:

PROGRAMA	MODALITAT		DURADA	
			ANUAL	PLURIENNAL
A. COOPERACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL	A1	Projectes de Cooperació per a la Justícia Global alineats amb els objectius del Pla Director	SI	SI
	A2	Projectes de Cooperació que promoguin l'assistència i protecció en frontera i el dret a migrar	SI	
	A3	Projectes de Cooperació que promoguin la justícia de gènere	SI	
	A4	Projectes de cooperació per a la Justícia global que promoguin l'acompanyament internacional i la protecció de defensors/es de drets humans	SI	
	A5	Intervencions en crisis de llarga durada		SI
B. COOPERACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL A CIUTATS ESPECÍFIQUES	B1	Projectes de Cooperació per a la Justícia Global a ciutats específiques alineats amb els objectius del Pla Director	SI	SI
C. EDUCACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL	C1	Projectes d'Educació per a la Justícia Global alineats amb els objectius del Pla Director	SI	SI
	C2	Projectes d'aprenentatge servei presentats entre una ONG i un o més centres educatius (Educació formal i no formal)	SI	
	C3	Projectes adreçats a promoure la coherència de polítiques públiques envers la Justícia Global		SI
	C4	Projectes d'Educació per a la Justícia Global que promoguin el dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi	SI	

Aquest any s'ha bastit la primera convocatòria de subvencions en el marc del Pla Director de Cooperació per a la Justícia Global 2018-2021. Alinear aquest instrument amb l'estratègia municipal és especialment rellevant, atès el volum de recursos gestionats a través seu: dos terços del total del pressupost de despeses de la Direcció General de Justícia Global i Cooperació Internacional (DGJGCI). En aquest sentit, la convocatòria ha recollit els nous objectius, fites i prioritats geogràfiques del nou Pla Director.

La convocatòria s'ha articulada en torn a les quatre fites que pretén assolir la cooperació per a la justícia global: justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere, i el dret de les persones al refugi, a desplaçar-se i a migrar. Geogràficament, el Pla Director prioritza les ciutats següents: Amman, Saïda, Tetuan, Tunis, poblacions de Cisjordània i Franja de Gaza (Mediterrània i Orient Mitjà); Maputo i Dakar (Àfrica Subsahariana); L'Havana i les ciutats colombianes implicades en el procés de pau (Amèrica Llatina i Carib).

Per quart any consecutiu, s'ha establert la via telemàtica com a única via de presentació de sol·licituds i documentació complementària, amb l'objectiu d'agilitar els tràmits i racionalitzar el nombre de documents a presentar, que s'ha reduït substancialment.

L'anunci de la convocatòria es va publicar en el Butlletí Oficial de la Província (BOPB) de 24 de gener de 2019. El termini de presentació de sol·licituds va comprendre 15 dies hàbils, del 4 de febrer al 22 de febrer de 2019.

El 10 d'abril es va publicar la resolució de sol·licituds no admeses a la convocatòria, per no complir els requisits administratius exigits. La resolució provisional d'atorgament i denegació de subvencions es va publicar el 8 de juliol, i la definitiva, el 4 d'octubre.

Crèdit pressupostari

S'ha incrementat en un 2,20% la dotació pressupostària per a projectes de Justícia Global i Cooperació Internacional respecte a l'any passat. La convocatòria de l'any 2019 ha assolit un total de 6.970.000 euros, mentre que l'any 2018 va ser de 6.820.000 euros. D'aquests 6.970.000 euros, 4.970.000 han anat a càrrec de pressupost 2019 (projectes anuals i primeres anualitats de projectes pluriennals) i 2.000.000, a càrrec de pressupost 2020 (segones anualitats de projectes pluriennals).

En total, la convocatòria ha previst deu modalitats de projectes, agrupades en tres programes: Cooperació per a la Justícia Global (3.070.000 EUR), Cooperació per a la Justícia Global a Ciutats Específiques (1.800.000 EUR), centrada en reforçar els governs locals de les ciutats sòcies en el desplegament de les polítiques municipals, i Educació per a la Justícia Global (2.100.000 EUR).

CONVOCATÒRIA 2019	Pressupost executat	
	Modalitats	Pagament 2019
Cooperació per a la Justícia Global		
A1 Anuals	473.536,88 EUR	
A1 Pluriennals	593.729,09 EUR	572095,85 EUR
A2 Anuals	149.793,08 EUR	
A3 Anuals	823.987,93 EUR	
A4 Anuals	239.788,88 EUR	
A5 Pluriennals	299.885,25 EUR	299.843,50 EUR
TOTAL A	2.580.721,11 EUR	871.939,35 EUR
Cooperació per a la Justícia Global a ciutats específiques		
B1 Anuals	244.548,65 EUR	
B1 Pluriennals	669.615,49 EUR	652.904,15 EUR
TOTAL B	914.164,14 EUR	652.904,15 EUR
Educació per a la Justícia Global		
C1 Anuals	369.567,40 EUR	
C1 Pluriennals	338.457,90 EUR	333.501,20 EUR
C2 Anuals	286.575,48 EUR	
C3 Anuals	296.429,11 EUR	254.664,30 EUR
C4 Anuals	304.304,61 EUR	
TOTAL C	1.595.334,50 EUR	588.165,50 EUR
Totals	5.090.219,75 EUR	2.113.009,00 EUR
	7.203.228,75 EUR	

D'altra banda, la quantitat compromesa per a l'exercici 2019 de la convocatòria 2018 va ser 1.850.000,00 EUR.

Projectes presentats i finançats

Es van presentar un total de 134 entitats amb 245 projectes per un valor total de 15.806.257,78 EUR. D'aquests, finalment se'n van subvencionar, 115 (un 46,94% dels projectes presentats, un 52,51 % dels valorats i un 58,67% dels aprovats) amb un valor de 7.203.228,75 EUR (un 45,57% de l'import total sol·licitat).

	Projectes presentats 2019	Projectes valorats 2019	Projectes aprovats (50 punts o més)	Projectes subvencionats 2019	% projectes subvencionats sobre presentats	% projectes subvencionats sobre valorats	% projectes subvencionats sobre aprovats
A anuals	68	61	55	29	42,65%	47,54%	52,73%
A pluriennals	27	25	24	13	48,15%	52,00%	54,17%
B anuals	7	6	5	4	57,14%	66,67%	80,00%
B pluriennals	20	17	16	11	55,00%	64,71%	68,75%
C anuals	79	71	58	39	49,37%	54,93%	67,24%
C pluriennals	44	39	38	19	43,18%	48,72%	50,00%
Totals	245	219	196	115	46,94%	52,51%	58,67%

Pel que fa a la tipologia de dels projectes subvencionats, la meitat (58) correspon al Programa d'Educació per a la Justícia Global, 42 projectes, al Programa de Cooperació Internacional, i 15, al Programa de Cooperació a Ciutats Específiques.

7. Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament

Aquest any 2019 la coincidència de quatre convocatòries diferents de processos electorals a l'Estat espanyol, ha comportat un alentiment en l'execució del pla de treball del Consell i la impossibilitat d'abordar algunes de les accions que s'havien plantejat realitzar durant aquest any. En conjunt es considera que s'ha treballat en la direcció que apuntava el Pla de Treball 2019 tot i que algunes accions han hagut d'ajornar-se.

Com a principal fita assolida aquest any destaca l'aprovació de la proposta del nou Reglament de Funcionament del Consell Municipal de Cooperació Internacional, primer per la Comissió Permanent del Consell (sessió de 24.01.2019) i finalment pel seu Ple (sessió de 11.02.2019). Aquest text va ser aprovat per la Comissió de Govern de l'Ajuntament (03.10.2019) i per la Comissió de Presidència, Drets de Ciutadania, Participació i Seguretat i Prevenció (20.11.2019) i finalment el 28.02.2020 pel Consell plenari municipal.

En la vessant d'incidència política del Consell, es va aprovar (29.01.2019) una declaració arran de la denegació del permís per entrar a la Franja de Gaza, per part del Govern israelià, a la delegació de l'Ajuntament de Barcelona i organitzacions socials.

Pel que fa als grups de treball del Consell, es va constituir el grup sobre subvencions i instruments de suport a ONG i el de Coherència de Polítiques va celebrar tres reunions i es van presentar els estudis sobre impactes a l'exterior dels menjadors públics de Barcelona i sobre la contractació pública de l'Ajuntament de Barcelona.

A més de les reunions dels òrgans de govern del Consell, la Comissió Permanent (8 reunions) i el Ple del consell (2 reunions), altres activitats que es van dur a terme van ser:

- Seminari sobre les ciutats llatinoamericanes: sessions “Els reptes de les ciutats llatinoamericanes davant d’un nou escenari polític a la regió” (09.05.2019) i “Cap a on van les ciutats llatinoamericanes? Iniquitats i expulsions, dos reptes majors” (03.06.2019)
- Acte de presentació de l’Estratègia d’Educació per a la Justícia Global (09.05.2019)

La memòria del Consell és un document públic que es pot consultar en el [web del Consell](#).

8. Equip humà i col·laboracions

Durant l’any 2019, l’equip humà de la DJGCI de l’Ajuntament de Barcelona ha estat format per 14 persones en plantilla. D’aquestes, 3 formen part del personal administratiu, 10 són personal tècnic i 1 n’és el director.

Pel que fa al personal tècnic, les funcions es distribueixen de la manera següent:

- Adjunta a direcció, referent per als projectes de drets humans, i coordinació de la convocatòria anual de subvencions (1)
- Referent per al Pròxim Orient i Àfrica Oriental i punt focal per a la cooperació bilateral directa entre ciutats (1)
- Referent per a la Mediterrània i l’Àfrica de l’Oest (1)
- Referent per a l’Amèrica Llatina i Carib (1)
- Referent per a Centreamèrica i punt focal per a l’acció humanitària i emergències (1)
- Referent per a l’Educació per a la Justícia Global (2)¹
- Referent de Coherència de Polítiques (1)
- Secretària del Consell de Cooperació, referent de projectes de migració i refugi i punt focal de comunicació (1)
- Gestió econòmica (1)

El personal administratiu porta a terme les tasques següents:

- Secretària del director (1)
- Suport administratiu general (2)

A més del personal propi, i amb la voluntat de fonamentar la cooperació en la mobilització de coneixements, la DJGCI compta amb el suport de nombrosos tècnics i tècniques de diverses àrees de l’Ajuntament de Barcelona. La seva tasca resulta crucial per teixir la complicitat necessària per dur a terme la cooperació bilateral directa i donar suport a altres iniciatives impulsades en concertació amb altres entitats.

¹ Una d’aquestes referents, també dona suport a la coordinació de la convocatòria de subvencions.

Al llarg de l'any, 37 tècnics/es i experts/es vinculats a l'Ajuntament de Barcelona s'han desplaçat i/o han participat als països i ciutats prioritàries per compartir el seu coneixement i experiència en diversos àmbits de la gestió municipal:

# Tècnics	Departament	Ciutat/iniciativa (País)
5	Ecologia Urbana (Prospectiva i Mediambient)	Maputo (Moçambic) Amman (Jordània)
2	Drets Socials – Feminismes i LGTBI	Maputo (Moçambic) Sarajevo (BiH)
2	Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	Amman (Jordània)
4	Ecologia Urbana (Mobilitat i infraestructures, Dept. D'Enllumenat, Dir. Estratègia i cultura de sostenibilitat)	Tunísia (diverses ciutats)
2	Ecologia Urbana (Projectes Urbans)	Amman (Jordània), Betlem (Palestina)
5	Institut Paisatge Urbà i Ecologia Urbana	L'Havana (Cuba)
3	MUHBA	L'Havana (Cuba) i Medellín/Cali/ Xarxa Nacional de Biblioteques (Colòmbia)
2	ICUB – Direcció del Sistema Municipal d'Arxius	Cali i Bogotà (Colòmbia)
1	Agència de Salut Pública	Cali i Bogotà (Colòmbia)
8	ICUB - Consorci Biblioteques de Barcelona	Medellín/Cali/ Xarxa Nacional de Biblioteques (Colòmbia) l'Havana (Cuba)
1	ICUB-Drets Culturals	Santiago de los Caballeros (Rep. Dominicana)
2	SEDAC Servei de Documentació i accés al coneixement	L'Havana (Cuba)
37	TOTAL	

Font: elaboració pròpia a partir de les dades elaborades per la DJGCI

9. Millora de capacitats i estructura

La DJGCI ha dut a terme una sèrie d'iniciatives per millorar l'impacte de les seves actuacions:

La valoració tècnica dels projectes presentats a la convocatòria s'ha externalitzat amb un cost de 36.211,67 EUR pel que fa al programa de Cooperació internacional i Ciutats específiques, i un cost de 33.080 EUR pel que fa al programa d'Educació per a la Justícia Global.

Així mateix, s'han externalitzat les tasques relacionades amb el seguiment de projectes de convocatòries de subvencions anteriors, amb un cost de 81.959,35 EUR. Aquestes tasques consisteixen en la revisió tècnica i econòmica dels informes de seguiment i finals, i l'estudi de sol·licituds de modificacions.

A més, com ja succeeix des de l'any 2017, quan la DJGCI va haver de fer-se càrrec de les funcions administratives de suport a la convocatòria de subvencions, que abans assumia l'Oficina Central de Subvencions, va caldre un suport administratiu addicional, amb un cost de 13.721,40 EUR, centrat bàsicament en la recepció de sol·licituds, la seva revisió administrativa i la tramitació de les subvencions a l'aplicació informàtica corresponent, per tal d'agilitar al màxim el procediment i fer-lo compatible amb les càrregues de feina habituals.

A nivell de funcionament general, s'ha seguit treballant, amb el suport de l'IMI (Institut Municipal d'Informàtica) en la creació d'una nova base de dades interna, com a eina bàsica per a la gestió de projectes i el seu seguiment pressupostari, que doni resposta a les necessitats actuals de la DJGCI. Aquesta nova eina ampliarà el ventall d'explotació de dades i en permetrà la interacció amb l'aplicació genèrica de gestió de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona. La base de dades permet donar un seguiment adequat al grau d'assoliment dels compromisos fixats en el PD i facilitar als grups municipals, entitats i persones interessades tota la informació referent a les actuacions endegades.

En l'àmbit organitzatiu i documental, s'ha comptat amb un suport extern per tal de classificar i inventariar tot el material fotogràfic en poder de la DJGCI des dels inicis de la cooperació a l'Ajuntament de Barcelona.

Així mateix, en termes de rendició de comptes, s'ha anat actualitzant el web de Cooperació Internacional (barcelona.cat/ciutat_global), en els seus apartats diferenciats: Cooperació Ciutat-Ciutat, Acció Humanitària i Emergències, Barcelona protegeix periodistes de Mèxic, Barcelona educa per a la Justícia Global.